

ИСКУССТВЭР — ТИБАИННЫГЪ

Тихэхъоныгъэхэр альегъэлэсы

Дунаим щыцлэрыло тиансамблэу «Налмэсыр» тарихъым хэмыклогкэшт зэхэхъэм, концертхэм ахэлажьэзэ, Адыгэ Республикэм щытхуэр кыфехъы. Къышлырэ къашъохэмккэ тишэн-хабзэхэр, лъэпкъ культурэм ихэхъоныгъэхэр къелуатэх, адыгэ шъуашэм идэхагъэ цыфхэм альегъэлэсы.

Олимпиадэу Шъачэ шыкыуагъэм икультурнэ программэ хэхъэрэ зэлуклэгъу гъэшлэгъонхэм Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо академическэ къэшъокло ансамблэу «Налмэсыр» ахэлэжьагъ. Урысыем и Президентэу Владимир Путинэр, хэгъэгум и Правительствэ икыулыкыушэхэр, УФ-м ишъолыргхэм ялыклогхэр «Налмэсым» иконцерт ягуапэу еплыгъэх, тиартистхэм ялэпэлэсэныгъэ осэ ин къыфашыгъ.

Тиартистхэр Шъачэ кызыкыжыгхэм Москва кыуагъэх. Урысыем и Правительствэ финансхэмккэ и Къэралыгъо университет загъэлсыгъэр илэс 95-рэ

зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ концертным хэлэжьагъэх.

— Кремлым щызэхачэгъэ пчыхъэ-зэхэхъэм Адыгеим инароднэ артистхэу, оредыло цлэрылогхэу Иосиф Кобзон, Нэфышъ Чэрым, зэлъашлэрэ ансамблэхэр къырагъэблэгъагъэх, — къелуатэ «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу, Пшызэ ыккы Адыгеим язаслуженнэ артистхэу Хъоджэе Аслъан. — Концертхэр тэри тшлогъэшлэгъоныгъ. Нэгырэ 20 хуэхуэ тиартистхэр зэхэхъэм кыщышъуагъэх. «Налмэсым» концертхэхэр Урысыем кыщитынхэу зегъэхъазыры.

САХЪИДЭКЪО Нурбий.

«Налмэсыр» къэшъо.

АФЭШЛЭГЪО Рэмэзан: «Зиунэ къэзыбгынагъэхэм лэпылэгъу афэхъугъэным илофыгъо Адыгеим щыпсэухэрэм апэблагъ»

Урысые политическэ партией «Единая Россия» и Адыгэ къутамэ игъэцэккэло комитет ипащэу Афэшлэгъо Рэмэзанэ зрилъытэрэмккэ, Украинэм ишъолыргхэу зыщымырэхъатхэм къарыкырэ цыфхэм лэпылэгъу афэхъугъэнымккэ УФ-м ипащэхэм унашъоу ашыгъэр тэрэз.

— Мы лофыгъор тиреспубликэ кыпэблагъэу щыт. Сыда плэмэ Сирием щыклорэ заом имашло кыхэкыжыгъэ тилъэпкъэгъухэм илэс заулэ хуэгъэу Адыгеир

лэпылэгъу афэху. Зиунэ къэзыбгынагъэ цыфхэм тишъуагъэ зэргъэгъыкырым къегъэлъагъо Урысыем ыккы ащ щыпсэурэ лъэпкъ зэфэхъафхэм тигъунэгъу къэралыгъом фыщытыккэу фырягъэр, — ело ащ.

Украинэм икыокыплэ ыккы икыблэ шъолыргхэм Адыгеир апэблагъэу зэрэщысыр А. Афэшлагъом кыхегъэщы. Бэхэм мы къэралыгъом янэлъасэхэр, яныбджэгъухэр ыккы яблагъэхэр исых.

— Къэралыгъор агъэлорышлэ-

нымккэ сыд фэдэрэ лъэныкыоккы фытыныгъэ зымылэхэм непэ цыфхэр кызырэфэккыхэрэм, яныдэлъфыбзэ зэрэрамыгъэгъушылэхэрэм дебгъэштэнэу щытэп. Лъэпкъыбэ зэрыс кытпэблэгъэ Украинэр джырэ уахътэм къэтыухъуменым ыккы лэпылэгъу тыфэхуным цыфхэр къежэх. Ащ кыхэкыккэ партией «Единая Россия» тикъэралыгъо щыпсэухэрэм афигъэхыгъэ Джэпсальэм тыгуклэ детэгъаштэ, — кыхигъэщыгъ Р. Афэшлагъом.

Клэу кыыхахыщтых

УФ-м и Апшээрэ хыкум ихыкумышлэхэм якуп клэу зэхэхъыгъэным хэлэжьэшт Адыгэ Республикэм и Апшээрэ хыкум и Тхьаматэ.

УФ-м и Апшээрэ хыкум ихыкумышлэхэм хуанхэмккэ кандидатхэм якыыхынккэ хушъхъафыкыгъэ квалификацияннэ коллегии ыккы хушъхъафыкыгъэ ушэтын комисиим хэтхытхэр агъэнафагъэх.

Кыблэ федеральнэ шъолырым ихыкумхэм ялыклогхэм язэхэсыгъоу Ростов-на-Дону шыкыуагъэм Кыблэ федеральнэ шъолырымккэ хушъхъафыкыгъэ ушэтын комисиим хэхъагъ АР-м и Апшээрэ хыкум и Тхьаматэу, юридическэ шлэныгъэхэмккэ докторэу, Адыгэ къэралыгъо университетым уголовнэ хабзэмккэ икафедрэ ипащэу Трэхъо Аслъан.

АР-м ихыкумхэм япресс-кыулыкыу ипащэу Анастасия Шишкинам кызырэтлуагъэмккэ, комисиим зэккэмккы нэгырэ 11 хэт, ахэм ащыщэу 8-р шъолыргхэм кырыкыгъэ хыкумышлых, 3-р — юристхэм я Урысые общественнэ объединениехэм ялыклогх. Мыхэр зэгъусэхэу хушъхъафыкыгъэ ушэтын комисиим хэтхэу УФ-м и Апшээрэ

хыкум ихыкумышлэхэм ахэхъащт кандидатхэм ушэтынхэр арагъэтыщтых.

УФ-м и Апшээрэ хыкум ихыкумышлэхэм якуп клэу зэхэхъыгъэным ушъхъагъоу фэхъугъэр Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным иунашъоккэ Урысыем и Апшээрэ хыкумрэ и Арбитражнэ хыкум шъхъалэрэ зэхэхъахыгъэным фэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм ипроект зэрэклэхъыгъэр ары. Джырэ уахътэм гражданскэ, уголовнэ, административнэ, нэмыккэ логхэм язэхэфын ыккы хыкумхэм ялофшлэн зэрэзэхъащэрэм лыплэгъэным Урысыем и Апшээрэ хыкум фэгъэзагъ. Арбитражнэ хыкумрэ экономикэм ылъэныккэу кыуцурэ зэмызэгъыныгъэхэм язэхэфын дэлажьэ. Хэбзэгъэуцугъэр заштэккэ, а пшээрелъхэр къафэнэжыщтых, ау зы кыулыкыу щытыщтых.

Шъолыргхэм ащылэ Апшээрэ ыккы Арбитражнэ хыкумхэм пшээрелъхэу ыккы фытыныгъэу ялагъэхэр къэнэжыщтых. Хэбзэгъэуцугъэм ипроект кызырэдильытэрэмккэ, УФ-м и Апшээрэ хыкум хыкумышлы 170-рэ хэхъащт.

КИАРЭ Фатим.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмккэ и Гупчэ комисиим иунашъу

Тэхъутэмыкыое районым хэдзынхэмккэ ичлыплэ комисиим хидзын фытыныгъэ зилэ макъэу хэтхытхэр гъэнэфэгъэным ехылагъ

Хидзын фытыныгъэ зилэу комисиим хэккыжыгъэм ичлыплэ Тэхъутэмыкыое районым хэдзынхэмккэ ичлыплэ комисиим хэгъэхъащт кандидатурэмккэ къагъэлъэгъуагъэм хаплъи, Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ичлыфхэм хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжьэнхэмккэ фытыныгъэу ялэхэмккэ гарантэ шъхъалэхэм яхылагъ» зыфилорэм ия 22-рэ, ия 26-рэ, ия 29-рэ статьяхэр, Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм ирайон хэдзынхэмккэ ичлыплэ комисиим ехылагъ» зыфилорэм ия 5-рэ, ия 16-рэ статьяхэр лэубытыплэ кызыфишлыхэзэ, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмккэ и Гупчэ комисиим унашъо ышлыгъ:

1. Лылуужу Заур Аскэр ыккы, 1983-рэ илэсым кыэхъугъэр, муниципальнэ гъэпсыккэ зилэ «Яб-

лоновскэ къэлэ псэуплэм» иадминистрации ипащэ игуадзэ, комисиим хэгъэхъанэу хэдзаклогхэм язэлуклэ игъоу шалэгъугъэр, Тэхъутэмыкыое районым хэдзынхэмккэ ичлыплэ комисиим хидзын фытыныгъэ илэу хэтынэу гъэнэфэгъэнэу.

2. Мы унашъор Тэхъутэмыкыое районым хэдзынхэмккэ ичлыплэ комисиим лэклэгъэхъэгъэнэу.

3. Мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхъуыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмккэ и Гупчэ комисиим и Тхьаматэу Н. А. СЭМЭГУ Адыгэ Республикэм хэдзынхэмккэ и Гупчэ комисиим исекретарэу Ф. З. ХЪАЦАЦ

къ. Мыекыуапэ, мэзаем и 25-рэ, 2014-рэ илэс N 41/166-6

Ялофшлэн осэшл кыыфашыгы

Мыекъопэ къралыгъо технологическэ университетым ишлэныгъэлэжхэм я Совет изэхэсыгъоу мы мафэхэм шылагъэр кърбар гушлуагъоклэ рагъэ-жыагъ. Апшърэ еджаплэм иректорэу Къуижэ Саидэ шытху тхылхэу Москва кырихыжыгъэхэм кызыраушыхъатырэмклэ, университетым илофшлэн федеральнэ гупчэм осэшл кыыфишыгы. Ар игуапэу илофшлэгъухэм арилуагъ.

Гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэ хэхъоныгъэхэр ашлэхэм, научнэ лофышлэхэр, зисэнэхъат хэшлыкышхо физилэ специалитхэр гъэхъазыргъэхэм университетым илахышлу зэрэхэлъым ыкли ар кызызлуахыгъэр илэс 20 зэрэху-гъэм апае УФ-м и Федеральнэ

Зэлуклэ Федерациемклэ и Совет унашъоу ышыгъэм диштэу Мыекъопэ къралыгъо технологическэ университетым Шытху тхылхэу кубокрэ кыфагъэшъошагъэх. Джащ фэдэу УФ-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ и Министерствы гъэхэ-гъэшлхэр зилэ апшърэ еджа-

плэм Шытху тхылхэу кырытыгъ. Мэхъанэшхо зилэ шлухъафтынхэр Къуижэ Саидэ мэфэклэ шыклэм тетэу Москва кыыщыратыжыгъэх, ректорэу зэрагъэнэфагъэмклэ кыфэгъушлуагъэх.

— Мыщ фэдэ осэшл кызызретфашыгъэмклэ зэклэми сышъу-

фэгъушлэ, — кылуагъ илофшлэгъухэм закыфигъазэзэ ректорым. — Хэхъоныгъэу тилэхэм такышымыуцоу ыпэклэ тылгы-клотэнэу сэгугъэ.

Университетым ипроректорхэр зэклэ ялэнатлэхэм кызызралунэжыхэрэр Къуижэ Саидэ нэужым кыыхыгъэщыгъ. Джащ

фэдэу Мыекъопэ къралыгъо технологическэ университетым икафедрэ ипрофессорэу Набэкъо Заурбэч естественнэ шлэныгъэхэмклэ Урысые Академием и Адыгэ шьолпыр къутамэ ичлен-корреспондентэу зэраштагъэр кылуагъ. Ар кызыушыхъатырэ тхылгымрэ бгъэхъалхъэмрэ ритыжыгъэх. Урысыем дзюдомклэ изэнэкъоу илэс 18-м нэс зыныбжыхэр зыхэлэжыагъэхэм я 3-рэ чыплэр кыыщыдэзыхыгъэу мы апшърэ еджаплэм епхыгъэ колледжым щеджэрэ Мерэм Дамир дипломрэ ахъщэ шлухъафтынрэ фагъэшъошагъэх.

Нэужым Мыекъопэ къралыгъо технологическэ университетым ишлэныгъэлэжхэм я Совет хэтхэр лофыгъо зэфэшъхъафхэм ахэлплагъэх, унэшъо гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

ПИАТЫКЪО Анет.

Сурэтыр лэшынэ Аслъан кыытрихыгъ.

СОЦИАЛЬНЭ ИОФЫГЪОХЭР

Зэнэкъокъум иапэрэ уцугъо аухыгъ

Тигъзетеджэхэр зэрэщыдгъэгъозагъэхэу, Адыгэ Республикэм лофшлэнымклэ ыкли социальнэ хэхъоныгъэмклэ и Министерствэ унашъо зеришыгъэм тетэу, «лофшлэныр анахъ цынэгъончъэу зыщызэхэщыгъэ организациер» зыфилорэ зэнэкъокъур илэс къэс зэхашъ. Ар уцугъуитлоу рагъэклоклы.

Мы лофтхъабзэмклэ пшъэрыл шъхъалэу зэхэщаклохэм зыфагъэуцужырэр цыфхэм лофшлэлэхэр язытыхэрэм ялофшлэлэ чыплэхэр цынэгъончъэнхэм нахъ аналэ тырагъэгъэтыгъэныр, анахъ дэгъоу ар кызыдэхъурэр нэмыклэхэм шысэтэхыплэ ашлынэм фэцэгъэнхэр, пстэуми анахъ шъхъалэр цыфхэм япсауныгъэ къэхъумэгъэныр, лофшлэлэхэм сэкъат ашыхъухэрэм, шьобж зэфэшъхъафхэр зытецагъэ хъухэрэм япчъагъэ кыыщыгъэклэгъэныр ары.

Зэнэкъокъум иапэрэ уцугъо республикэм

икъалэхэм ыкли ирайонхэм ащызэхэщыгъэ организацие 200-м ехъу хэлэжыагъ (Мыекъуапэ изакъоу лофшлэлэ 58-рэ). Ахэм ащыщэу ащ теклоныгъэ кыыщыдэзыхыгъэхэр мээзем и 15-м ехъулэу кыыхагъэщыгъэх. Ахэр джы ятлонэрэ уцугъом цызэнэкъокъуытхы.

Адыгэ Республикэм лофшлэнымклэ ыкли социальнэ хэхъоныгъэмклэ и Министерствэ ипресс-кыулыкъу кызызэрилорэмклэ, республикэ зэнэкъокъум иятлонэрэ уцугъо изэфэхысыжыхэр лофшлэныр цынэгъончъэу зэхэщыгъэнымклэ Адыгэ Республикэм и Межведомственнэ комиссиеу шапхъэхэр гъэцэклэгъэнхэм лыплъэрэм ышыщтых, а 1-рэ, я 2-рэ ыкли я 3-рэ чыплэхэр зыфагъэшъошагъэхэр шлэхэу къэнэфэщтых.

ЖАКЪМЫКЪО Аминэт.

Япшъэрылхэр агъэнэфагъэх

Мээзем ыклэхэм адэжъ къунчыкхъаблэхэу Мыекъуапэ шыпсэхуэрэм яобществэу «Гугъэм» игъэклотыгъэ зэлуклэгъу илагъ. Къунчыкхъаблэ унэгъуи 183-рэ хъурэ лэкъо 25-мэ ялыклэ шырыщ фэдиз зэлуклэм къеклоплэгъагъ. «Гугъэм» игъэцэклэкло комитет итхъаматэу Къэзэнэ Юсыф зэлуклэр кызызлуахыгъэ кыыхыгъэщыгъ: «Гугъэр» зэхэтцагъэу лоф зишлэрэр илэс 14 хъугъэ. Мы уахътэм кыыклоцл анахъ пшъэрыл шъхъалэхэу зыфэдгъэуцужыгъэу тызыдэлэжыагъэхэр Мыекъуапэ е кыуаджэм къащыхъугъэ тиныбжыкълэхэм, студентхэм тыналэ атедгъэтыныр, къын е хъяр зилэхэм тафэсакыныр, тикъоджэгъу цлэрылохэм яюбилей мэфэклэхэм тахэлэжыэныр ыкли фэшъхъаф лофыгъоу шылэныгъэм кыыгъэуцухэрэр тызэкъотэу зэшлотхынхэр ары. Тикъуаджэ тятэ-тянэхэр, тшыхэр, тшыпхъухэр зэрэдэсыр зыкли зыщыдгъэгъупшэрэп. Ащклэ тиклалэхэм угу ябгъэнэп. Мэщытым, къэм е фэшъхъаф лофхэм япхыгъэу лъэлэу зилэу кыыттефэхэрэм гупыкл зилэхэу Пэнэшъу Уцужыкхъо, Пэнэшъу Адам, Мэщлэкхъо Къэплъан, Жакъэмыкхъо Рэмэзан ыкли Юсыф, Хъокло Юр, нэмыклэхэри аделэх. Ахэм лъэшэу тафэраз. Япсауныгъэ пытэу, ямылху хахъоу, яунагъохэм бэрэчэтыгъэрэ гуфэбэныгъэрэ арылхэу псэунхэу мыхэм тафэлъало».

Гъэцэклэкло гупчэм лофшлэгъэу илэм, кыдымэхыгъэхэм къеклоплагъэхэр тхъаматэм щигъэгъозагъ.

«Гугъэм» зыфигъэуцужыгъэ пшъэрылхэр зэрагъэцэклэштхэм, афэльэклыщтым, ащклэ амалэу ялэхэм, ашлэн фаеу апэ илхэм сыхъат заулэм кыыклоцл шъхъэихыгъэу зэкъоджэгъухэр тегушылагъэх. Къунчыкхъаблэхэм зэрафэгумэкълэхэр инэу къахэщэу, гупшысэ куу ахэлэу мыщ кыыщыгушылагъэх Емыж Аслъанчэры, Пэнэшъу Адам, Пэнэшъу Батмырз, Мэщлэкхъо Къэплъан, Тхыгъо Рэмэзан, Хъазэщыкхъо Юныс, нэмыклэхэри. Мызэу, мытлоу Къуекхъо Аслъанбийи, Хъунэ Юри пшъэрылхэу «Гугъэм» зыфигъэуцужыхэрэм яепллыкълэхэр кыралоплагъэх. Зэлуклэм хэлэжыагъэхэм зэфэхысыжыхэр ашыхи, лэлэт шыклэм тетэу илэсым зичэзыу лофыгъохэу агъэцэклэштхэр зэхэщыгуцагъэх.

Мы илэсым усаклоу Пэнэшъу Хъазэрэт ыныбж илэс 80, кыуаджэу Къунчыкхъохаблэ еджаплэ зыдэтыр илэс 90-рэ зэрэхъухэрэр Ю. Къэзанэм агу кыыгъэкълэжыгъ. Ахэм афэгъэхыгъэ лофыгъоу агъэхъазырхэрэм къунчыкхъохаблэхэу Мыекъуапэ шыпсэхуэрэм альэкл кызызэрихъэу ахэлэжыэнхэу зэращыгугырэр ащ кылуагъ.

(Тикорр.).

Илэси 7-рэ хъапсым члэсыщт

Бзэджэшлагъэ зезыхъэгъэ Роман Анохиным фэгъэхыгъэу кызызлуахыгъэ уголовнэ лофыр Мыекъопэ район хыкумым зехи-фыгъ ыкли 2014-рэ илэсым мээзем и 27-м ащклэ унашъо ышыгъ. Цыфым ыпкыны-лынэ шьобж хылыгъэу тырищагъэхэм апкь кыкыкылэ идунай зери-хъожыгъэмклэ ар агъэмысэщыгъ.

Хэбзэхъумэкло кыулыкхъухэм зэхэщыгъэ оперативнэ уплэкълунхэм кызызэрагъэлэгуагъэмклэ, Роман Анохинымрэ Абдзэхэхъаблэ шыпсэхуэрэ хулыфыгъэмрэ аркэ зэдешъуагъэх, нэужым нэбгыритлэм азыфагу зэмызэгъыныгъэ кытэджагъ. Роман Анохиныр гужым хэтэу зыдешъогъэ хулыфыгъэм ышхъэрэ ынэгурэ шьобж хылыгъэхэр атырищагъэх, нэужым бзэджэшлагъэ зыщызэрихъэгъэ чыплэр ыбгыни, зигъэбыллыжыгъ. Хулыфыгъэм шьобж хылыгъэу тешагъэ хъугъэхэм апкь кыкыкылэ ыпсэ хэклыгъ. Мы уголовнэ лофым прокурорым еплыкълэу фырилэм Мыекъопэ район хыкумми дыригъэштагъ, Роман Анохиным лажэ илэу ылытагъ ыкли илэси 7 хъапс тырильхъагъ. Мы унашъом джыри хэбзэгъэуцугъэ кыуачлэ илэгон.

В.И.ЛЕВКИНА.

Мыекъопэ районым ипрокурор илэпылэгъу, я 3-рэ класс зилэ юрист.

Щылэныгъэм хэгъэгъозыгъэжыгъэнхэм пае

Цыфхэм лофшлэлэ зыщарагъэгъотырэ Гупчэу Мыекъуапэ шылэм илыклохэмрэ бзэджэшлагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкълэжыгъэхыгъэнымклэ федеральнэ кыулыкхъум и Гъэлорышлэлэу Адыгэ Республикэм шылэм илофшлэлэхэмрэ мы мафэхэм лофшлэгъу зэлуклэгъу ялагъ. Хъапсчлэхэр атлупшыжыхэмэ, шылэныгъэм хэгъэгъозыгъэжыгъэнхэм, лофшлэн амал ахэм алэкълэлыным апае зэшлохыгъэн фэе лофыгъохэм атегушылагъэх.

Пшъэдэкълэжы зыхыхэрэр къатлупшыжыынхэм зэрэфагъэхъазырхэрэм кытегушылагъ хэбзэгъэуцугъэу шылэр зыукогъэ бзылыфыгъэхэр зычлэсхэ колониеу N 6-м ипашэу Денис Суворовыр. Ащ кызызэрилуагъэмклэ, хъапсым епхыгъэ сэнэхъатхэр зыщызэрагъэгъотырэ училищэу N 199-м бзэджэшлагъэ зезыхъэгъэ бзылыфыгъэхэр щеджэх. Илэс къэс нэбгыри 100 фэдиз пшэрыхъаклэм, дэным, бзэным ыкли дэпкь еным фагъасэх. Сэнэхъатэу зэрагъэгъотыгъэм елытыгъэу ежъ хъапс клоцыми лоф шашлэн амал ялэ мэхъу.

Хъапсым кыдэкълэжыынхэмклэ мээзи къэнагъэу хэушъхъафыкыгъэ егъэджэнхэр пшъэдэкълэжы зыхыхэрэм афызэхашъ. Психологхэмрэ социальнэ лофшлэлэхэмрэ ахэм адэлажэх. Ащ нэмыклэу, хъапсым бзылыфыгъэр кызызэредэкълэжырэм фэгъэхыгъэ кърбар ар зыщыпсэхуэрэ чыплэм агъэхы, унэ илэмэ ыкли сэнэхъатэу зэригъэгъотыгъэмклэ лофшлэлэ ыгъотын ылэкълэщтмэ клэупчлэх. Арэу шытми, хъапсым кыдэкълэжыхэрэр, анахъэу бзылыфыгъэхэр, лофшлэлэ агъотынымклэ къын хэфэх.

Мы гумэкыгъор дэгъэзыжыгъэным пае мыщ фэдэ нэб-

гырэ пэпчъ, зыщыпсэхуэрэ чыплэм елытыгъэу, ищыклэгъэ лэпылэгъур егъэгъотыгъэн фаеу зэхэхэм хэлэжыагъэхэм алытагъ. Цыфхэм лофшлэлэ ягъэгъотыгъэнымклэ Гупчэу Мыекъуапэ дэтым ипашэу Владимир Черниченко кызызэрихыгъэщыгъэмклэ, пшъэдэкълэжы зыхыхэрэ бзылыфыгъэ 200-м шыщэу Мыекъуапэ шыпсэхуэрэр проценти 5-р ары нылэп. Арэу шытми, нэмыклэ чыплэхэм ащыщ бзылыфыгъэхэми лофшлэлэ зэрагъэгъотынымклэ лэпылэгъу афэхъуытхы. Ахэр зыщыпсэхуэрэ, зыдэкълэжыщтхэ чыплэхэм елытыгъэу ялофшлэгъухэм зафагъэгъэщт, бзылыфыгъэхэм яшлуагъэ къарагъэкълэнымклэ ялэуытхы.

лофшлэгъу зэлуклэгъум зээгъыныгъэу щызэдашыгъэм диштэу цыфхэм лофшлэлэ ягъэгъотыгъэнымклэ Гупчэм илыклохэр, хабзэ зэрэхъугъэу, пшъэдэкълэжы зыхыхэрэм адэжъ къаклохэзэ ашыщт, гушылэгъу афэхъуытхы, лофшлэлэ чыплэу шылэхэр аралощтых, лофшлэлэ амалэу алэкълэхэр ауплэкълэуытхы.

Специалистхэм зэрагъэунэфырэмклэ, хъапсым кыдэкълэжыгъэхэр шылэныгъэм хэгъэгъозыгъэжыгъэнхэм ащ ишлуагъэ къеклошт.

Бзэджэшлагъэ зезыхъагъэхэм пшъэдэкълэжыгъэхыгъэнымклэ федеральнэ кыулыкхъум и Гъэлорышлэлэу АР-м шылэм ипресс-кыулыкху.

Гухэклэ тшыхъоу тыфэтхъаусыхэ РСФСР-м изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Пэрэныкхъо Чэтибэ ышэу Махъмудэ илэс 91-м ыныбж итэу идунай зэрихъожыгъэм фэшл. Махъмудэ джэнэтым ихъащтхэм ащыщ хъунэу, илахылхэм, игупсэхэм псауныгъэ пытэ ялэнэу тафэлъало.

Мамый Руслъан, Бэгъужъэкхъо Микад, Шъхъаплъэкхъо Къэсэй, Стлэшъу Юр, Шъхъаплъэкхъо Гъучыпс, Хъут Юр, Яхъуллэ Аслъанчэры, Къэзэнэ Юсыф, Мэщфэшлэ Нэдждэт, Нэшлэкхъуи Заур.

Ныбжыкӕ форумым хэлэжыагъэх

Мыекӕопӕ кӕралыгъо технологическӕ университетым исту-дентхӕр ныбжыкӕ форумӕу «Студенческий марафон-2014» зыфило-рӕм мы мафӕхӕм хӕлӕ-жыагъэх. «Непӕрӕ ныбжыкӕ политикӕм и Гупч» зыцӕу кӕ-лӕу Москва щылӕмрӕ ныбжыкӕ лофхӕмкӕ Федеральнӕ агент-ствӕмрӕ лофтхӕабзӕм клӕцакло фӕхуыгӕр. Ар зыщызӕхӕагъӕр клӕлӕцыкӕхуӕр зыщырагъаджӕу ыкӕи япсауныгъӕ зыщӕгъӕпы-тӕрӕ Федеральнӕ гупчӕу «Сме-на» зыфилоу Краснодар краим итыр ары. Зӕклӕмкӕи форумым нӕбгырӕ 600-м ӕху хӕлӕжыагъ, апшӕрӕ еджӕлӕ 34-м кӕары-кыгъӕ студентхӕр зӕлукагъэх. Ахӕр Астрахань, Краснодар, Ермӕлхӕаблӕ, Воронеж, Ка-зань, Орел, Пензӕ, Тамбов, Пятигорскӕ ыкӕи нӕмыкӕ чы-плӕхӕм кӕарыкыгъӕх.

Форумым илофшӕн програм-мӕ гъӕшӕгъон кӕдыхӕлӕытӕ-гъагъ. Студентхӕм творческӕ лӕпӕлӕсӕныгъӕу, сӕнауцыгъӕу ахӕлӕыр кӕагъӕлӕгъуагъ. Яеджӕнкӕ, сӕнӕхӕтӕу зӕрагъӕ-гъотырӕм ӕпытыгъӕу ныбжы-кӕхӕм бӕ клӕу кӕальӕгъуыгъӕр. Егъӕджӕнӕу афызӕхӕагъӕхӕм ямызакъоу, ахӕм лӕныкӕо зӕ-фӕшхӕафхӕмкӕ зӕнӕкӕокхуӕр афызӕхӕагъӕх.

Тхӕамафӕм кӕыклоцӕ Мые-кӕопӕ кӕралыгъо технологиче-скӕ университетым ифакультет зӕфӕшхӕафхӕм ястудент чан-хӕр лофтхӕабзӕу зӕхӕагъӕхӕм ахӕлӕжыагъэх. Ахӕм ягъусагъ

социальнӕ псӕукӕмрӕ плуны-гъӕмрӕклӕ проректорӕу Брантӕ Мурат.

Спортыр шу зылӕгъухӕрӕр волейболымкӕ, бадминтоным-кӕ, бильярдымкӕ ыкӕи нӕмыкӕ спорт джӕгукӕхӕмкӕ зӕнӕкӕ-кыгъӕх. Творческӕ программӕ-хӕми тистудентхӕм дӕгъоу за-кӕышӕагъӕлӕгъуагъ. Орӕдыло зӕ-нӕкӕокъоу «Голос» ыкӕи «Битва

хоров» зыфилохӕрӕм ахӕлӕжы-агъэх. Апӕнӕсӕ Астемир иорӕ-

дӕу «Мыекӕуапӕ» зыфило-рӕр ац кӕышӕауагъ, ар зӕклӕми агу риххыгъ. Джац фӕдӕу зӕлӕ-шӕрӕ модельерхӕм, режиссер-хӕм, актерхӕм, журналистхӕм мастер-классхӕр ныбжыкӕхӕм кӕафагъӕлӕгъуагъ, экскурсие-хӕм асӕагъэх.

Зӕфӕхысыжыӕу ашыгъӕхӕм-кӕи тиапшӕрӕ еджаплӕ исту-дентхӕм я 13-рӕ чыплӕр аубы-тыгъ, зӕклӕмкӕи форумым коман-дӕ 34-рӕ хӕлӕжыагъ.

Мыекӕопӕ кӕралыгъо техно-логическӕ университетым истудентхӕу мы лофтхӕабзӕм хӕлӕжыагъӕхӕм яуахӕтӕ гъӕшӕгъонӕу зӕрагъӕкӕуагъӕр кӕало. Щылӕныгъӕм кӕащы-фӕфӕдӕжынынӕу бӕ альӕгъу-гъӕри, зӕхӕхыгъӕри. Ныбжы-кӕи форумым хӕлӕжыӕнхӕм-кӕи кӕадӕлӕпылагъӕхӕм зӕклӕ-ми зӕрафӕразӕхӕр кӕыхагъӕ-цыгъ.

(Тикорр.).

Къушхъхъӕхӕм ясабийхӕр...

(Къызыкӕлӕпыкӕлорӕр
гъэтхӕпэм и 1-м
кӕыдӕкыгъӕ номерым ит).

Кӕуш

Тыркуем мӕфийрӕ тыккызы-тым, тильӕпкӕгъухӕм ящылӕ-клӕ-псӕукӕ зӕдгъӕшӕагъӕ, цыф лушхӕм нӕлуасӕ тафӕхуыгъ, гу-щылӕгъу тшыгъӕх. Адыгӕкӕалӕ имузей икӕн хӕгъӕхъо-гъӕным фӕшӕ лӕпкӕым ижыкӕи ыгъӕ-фӕдӕштыгъӕ лӕмӕ-псымӕхӕм сурӕтхӕр кӕатӕтхыгъӕх. Цыф гъӕсагъӕхӕм ящылӕклӕ-псӕукӕи зыщылдгъӕгъозагъ, ахӕм афӕгъӕ-хыгъӕ тхыгъӕхӕр дгъӕхъазы-рыгъӕх. Тиныбжыкӕхӕм адыгӕ лӕпкӕым ишӕн-хӕбзӕ дахӕхӕр нахъ куоу ашӕнхӕмкӕи ац мӕ-хъанӕшхо ил.

Сыд фӕдӕ чыплӕ кӕин адыгъ-хӕр ифагъӕхӕми, яшӕн-хӕбзӕ-зӕхӕтыкӕи дахӕхӕр, якъӕбзӕны-гъӕ ханагъӕхӕп, ахӕр зӕклӕ кӕа-ухуымагъ, лӕагъӕклӕтагъ. «Адыгъ хабз», «адыгагъ» зыфалорӕ гу-щылӕхӕм кӕарыкырӕр кӕагъӕ-шпыпкӕжы. Хъакӕм дахӕу пӕгъокы, ясӕагъухӕм шагубзыу-хӕр, былымхӕр адӕтых, яхӕтӕ-хӕр дӕжыӕ чыг дахӕхӕм зӕ-лӕауытыгъӕх. Къабзӕх, дӕгъоу адӕлажыӕх. Ясӕагъухӕр иных, зӕ-гъӕфагъӕх, уц шхуантӕр кӕа-щӕкы, ар лӕхъӕнчӕ цыкӕлоу, зӕщицӕу пыупкыгъ (мыжъокӕи гъӕпкӕагъӕхӕп шагухӕр). Уц укӕ-лӕгъӕ дахӕм ыкӕиу хъӕдӕн фыжъ кӕабзӕхӕр теубгъуагъӕхӕу дӕжыӕр шагъӕчӕпхы.

Хӕгъӕгоу тильӕпкӕгъухӕр зыщыпсӕурӕр лыхуыжыныгъӕ

ахӕлӕу сыдигъуи ахӕм кӕа-ухуымагъ. Кӕралыгъом ар кӕы-гурӕло, лӕшхъӕтетхӕр тильӕп-кӕгъухӕм дӕгъоу кӕафышты, зӕгурӕлох, зӕдӕпсӕух. Кавказ икыгъӕ тильӕпкӕгъухӕм «Дети гор» (къушхъхъӕм ясабийхӕр) аралоштыгъ. Сабым фӕдӕхӕу, лӕдӕб дахӕ ахӕлӕу, кӕаралорӕр агъӕцакӕу, лоф кӕиным цымы-щынӕхӕу тырку лӕпкӕым зы-рагъӕкӕлӕгъ.

Ощх былым фӕдӕу насыпыр кӕятӕкӕохӕу, псауныгъӕ пытӕ ялӕу, ягугъу дахӕклӕ дунаим щашӕу, ягухӕл зилӕтӕу илӕ-сыбӕрӕ тильӕпкӕгъухӕр щы-лӕнхӕу тафӕлӕало.

Кӕалӕу тыздӕщылӕгъӕхӕр: Стамбул, Дюздже, Сапандже. Чылӕу кӕӕткӕлхуагъӕхӕр: Гу-тӕхӕабл, Хъӕшкӕйхӕабл, Би-

рамджӕхӕабл, Джамыйхӕабл, Жадӕхӕабл, Хъакӕмзый, Кӕа-зыкӕо цыкӕу, Кӕазыкӕохӕабл, Хъаткӕохӕабл, Шхъӕлӕхъо-хӕабл, Кытыжхӕабл, Шагудж-хӕабл.

Гухӕлӕу тилагъӕр

Адыгӕкӕалӕ имузей илофышӕ-хӕмкӕи мурадӕу тилагъӕр кӕыд-дӕхуыгъ. Адыгӕ диаспорӕм фӕ-гъӕхыгъӕу тимузей чыплӕ гъӕ-нӕфагъӕ илӕнӕу тыфӕягъ. Сицы-хъӕ тель ар джы зӕшлотхын зӕрӕтлӕкыштым, музеем ило-фышӕхӕм лофӕу рагъӕжыагъӕр зӕрагъӕцӕклӕштым агу етыгъӕу пылӕышты, зӕшуахышт. Цы-фыр бай зышӕырӕр илӕпкӕ кӕыкӕлӕгъӕу гъогур, ятӕжхӕм ящылӕкӕагъӕм, шӕн-хӕбзӕ да-хӕу ахӕлӕыгъӕхӕм яхыплӕгъӕ шӕныгъӕ куухӕр ары.

Лӕпылӕгъу кӕытфӕхуыгъӕхӕр

Тимузей илофышӕхӕмкӕи ло-фӕу тызыпыхӕагъӕр икӕу фӕди-цӕу зӕшлохыгъӕу хуынымкӕи лӕ-шӕу зишуагъӕу кӕытӕкыгъӕр Клӕрмыт Мухъдин ары. Адыгӕ хӕсӕхӕу тыздӕщылӕгъӕхӕм, цыф гъӕшӕлӕгонӕу тызлукагъӕхӕм нӕ-луасӕ тафӕзышлыгъӕри а клӕлӕр ары. Тыркуем ис тильӕпкӕ-гъухӕр дахӕу кӕытпӕгъокыгъӕх. Клӕрмыт Мухъдинӕ шхъӕклӕфӕ-ныгъӕу, лӕытӕныгъӕшхоу кӕыфа-шырӕм ар ишыхӕт. Тыфӕраз лӕшӕу. Псауныгъӕ пытӕ илӕу илӕпкӕ фӕлажыӕу, сыд фӕдӕ-рӕ лофкӕи пӕрытныгъӕр ылы-гъӕу илӕсыбӕрӕ щылӕнӕу ты-фӕлӕало.

ХЪОКӕО Муслымӕт.
Адыгӕкӕал.

Лӕсрыкӕохӕр, шъусагъ!

2014-рӕ илӕсым мӕзӕам и 17-м кӕыщӕгъӕжыагъӕу и 23-м нӕс «Лӕсрыкӕу» зы-фило-рӕ лофтхӕабзӕр Адыгӕ Республикӕм щыкӕуагъ. Ар зыфӕгъӕхыгъагъӕр гъогуры-кӕлоныр щынӕгъончӕу щыты-ныр ыкӕи гъогухӕм кӕатӕху-хъӕрӕ хуыгъӕ-шӕагъӕхӕр нахъ макӕи шыгъӕнхӕр ары. Лоф-тхӕабзӕр оклофӕклӕ гъогуры-кӕлоным ишапхъӕхӕр аукуа-гъӕхӕу гъогурыкӕлоныр щынӕ-гъончӕнымкӕи кӕралыгъо инспекцием икӕулыкӕушӕ-хӕм хӕукӕоныгъӕ 2463-рӕ кӕыхагъӕщыгъ, ахӕм ащы-цӕу 202-м лӕсрыкӕохӕм ялажӕ хӕлӕу агъӕунӕфыгъ.

Мыр анахъ гумӕкыгъо шхъӕлӕу непӕрӕ мафӕхӕм кӕуцухӕрӕм ащыц. Транс-портыр нахыбӕ хуы кӕс, лӕсрыкӕохӕм сакъыныгъӕу кӕызыхӕгъӕфӕн фаеми хӕхъо. Лӕсрыкӕохӕм хӕукӕоны-гъӕу ашыхӕрӕм янахыбӕр гъогур зыщызӕпыпчынынӕу щы-мыт чыплӕхӕм зӕращызӕпы-рыкыхӕрӕр, ар зӕпачы хуы-мӕ, апӕклӕ кыкырӕ машинӕр бламыгъӕклӕу гъогум зӕр-ӕтӕхӕхӕрӕр ары кӕызыхӕ-кырӕр.

Лӕсрыкӕохӕр! Гъогурыкӕ-лоным ишапхъӕхӕр шъумыу-кӕонхӕу тыкышӕоджӕ. Шуи-щылӕныгъӕ нахъ лӕаплӕ зӕр-ӕщымылӕр зыщышъумыгъӕ-гъуш.

Ю. А. МАНЖУРИНА.
Штабым инструктор.

Стамбул итеплӕ.

Егъэжъаплэу фашыгъэр лъагъэкӀуатэ

Адыгэ Республикэм физкультурэмкӀэ ыкӀи спортым-кӀэ и Комитет культурнэ-спорт фестивалэу джырэ-благъэ зехищагъэр Олимпиадэ джэгунхэм афэгъэ-хьыгъ.

«Олимпиадэм исыхатхэр» зыфиӀорэ зэлукӀэгъухэр кӀэлэцӀыкӀухэмрэ ныбжыкӀэхэмрэ афызэхэтцагъэхэм тиреспубликэ испортсмен цӀэрыӀохэр ахэлэжъагъэх. Олимпиадэ джэгунхэм ятарихъ, спорт лъэпкъэу зэрэ-зэнэкӀокъуштыгъэхэр, нэмыкӀхэри къафэтӀотагъэх.

Тиэрэ ыпӀкӀэ 774-рэ илъэсым ижъырэ Урымым апэрэ спорт зэнэкӀокъухэр щызэхатӀагъэх. Пчыр дзыгъэнымкӀэ, бэнэнымкӀэ (панкратионимкӀэ), нэмыкӀхэмкӀи зэнэкӀокъуштыгъэх. Анахъ псын-кӀэу къэчъэщтыр язэрэмыгъа-шӀэу лъэкӀэу ялэр ауплӀэкӀу-штыгъ. Къушхъэ лъагъу Олим-пым зэлукӀэгъухэр щыкӀошты-гъэх. ИлъэсиплӀым къыкӀоцӀ зэ шхъафит урымхэм зэнэкӀокъу-хэр ялӀэщтыгъэх.

Тиэрэ и 396-рэ илъэсым къы-щыублагъэу спорт зэнэкӀокъу-хэр зэхатӀажыштыгъэхэп — Рим итехакӀохэм апкӀ къыкӀэу спортсменхэм фитыныгъэ ара-тыштыгъэп. ЛӀэшӀэгъу 15 зыте-шӀэм ыуж, 1896-рэ илъэсыр ары нылӀп Олимпиадэ джэгунхэр

зэхатӀэхэу зыфежъэжыгъэхэр. Француз оркхэм ащыщэ

Пьер де Кубертен кӀэщакӀо фэ-хъуи, дунаим испортсмен анахъ лъэшхэр зыхэлэжъэгъэхэ Олим-пиадэ джэгунхэр апэрэу Уры-мым щыкӀуагъэх.

Олимпиадэм хэбзэ хэхыгъэ-хэр илӀх. Лъэпкъхэр зэфещэх, спортсменхэм ялӀпӀэсэныгъэ хагъэхъонымкӀэ амалышӀухэр аретых. Тамыгъэу илӀхэр агъэ-лъаплӀх: Олимпиадэм имашӀу, ибыракъ... Лъэпкъ шэн-хабзэ-хэр, творчествэр къыщагъэла-гъох.

Адыгэ Республикэм испортс-менхэм ягъэхъагъэхэм яхыплӀ-гъэ къэгъэлъэгъонхэр Шъачэ щызэхатӀагъэх. Къалэхэу Мые-

къуапэ, Адыгэкъалэ тикъуаджэ-хэм ащыкӀогъэ зэхатӀэхэм яплу-ныгъэ мэхъанэ ныбжыкӀэхэм ашӀогъэшӀэгъоныгъ, шуагъэу аха-хыгъэр макӀэп. ТэхъутемыкӀое районым физкультурэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ икомитет ипашӀэу ДжармэкӀо Азмэт самбэмрэ дзюдомеркӀэ банэщтыгъ. Спор-тым иветеранхэмрэ кӀэлэеджа-кӀохэмрэ зэлуйгъэкӀэнхэр шэны-шӀу фэхъугъ. Къэбар гъэшӀэгъон-хэр ныбжыкӀэхэм зэрэзэхыхы-рэм дакӀоу, физкультурэмрэ спортымрэ нахъ апыщагъэхэ мэхъух, япсауныгъэ агъэпытэ. Рес-публикэ гимназием щызэхатӀэгъэ зэлукӀэгъум тиспортсмен цӀэры-Ӏохэу Лъэцэр Хъазрэт, Емыж Арамбий, Валерий Пономарен-кэр, Ордэн Андзаур, Адыгеим

итренер-кӀэлэегъаджэхэр хэлэ-жъагъэх. Олимпиадэм имашӀо Мыекъуапэ щызыхыгъэхэм къэ-бар гъэшӀэгъонхэр къалотагъэх.

Мы мазэм Паралимпиадэ джэгунхэр Шъачэ щыкӀоштых. Спорт зэнэкӀокъухэм ныбжыкӀэхэр алыпӀлӀэхэзэ тиреспуб-ликэ щыпсӀурэ лъэпкъхэм якультурэ къызэрэщагъэла-гъорэм зыщагъэгъозэщт.

Ирина МАНЧЕНКО.

Адыгэ Республикэм физ-культурэмкӀэ ыкӀи спор-тымкӀэ и Комитет иотдел ипаш.

Сурэтхэм арытхэр: **Тэхъутэ-мыкӀое районым зэлукӀэр щэ-кӀо; Олимпиадэм имашӀо зы-хыгъэ Ордэн Андзаур ныб-жыкӀэхэм ахэт.**

Шу альэгъу, агъэлъаплэ

Къуаджэу Аскъэлае дэт фельдшер-мамыку лӀэзӀлӀэм ипашӀэу Бэгъушъэ Асыет лъэгъун дысылэу мафэ горэм илофшӀаплӀэ сыкӀуагъ. Коридор нэфынэ къа-бзэм пхъэнтӀэкӀу кӀыхъэу дэтым чэзыум ежэрэ бзылфыгъэ зау-лэ тес. Сэлам зызэтэхым ыуж ахэр зэлпыкӀуатэхы, сытӀысынэу чыплӀэ къысфӀаунӀэкӀыгъ. «Хъау, тхъашуегъэпсэу, сэ Асыет лъэ-гъун дыси!», — сӀуагъэ. «Ар джыдэдэм процедурнэм щыӀ, сы-маджэхэм капельницэхэр ахе-гъэуцох. Тэри ары тызажэрэр», — къысаложыгъ бзылфыгъэ-хэм. Капельницэхэр тикъоджэ лӀэзӀлӀэ шафыхагъэуцохэу къы-зэралорэр згъэшӀэгъуагъэ, сыда плӀомэ ащ лӀэпӀэсэныгъэ зэри-щыкӀагъэм нэмыкӀэу, пшъэдэ-кӀыжышхуи пыл. «ЩыӀэныгъэм укышценэ, Мусльимэт. Илъэс пчъагъэ хъугъэ тиамбулаторие имызакъоу, сымэджэ онтӀэгъухэм яунэхэм защыфыхагъэуцохэрэр», — аӀо сигушӀыӀэгъухэм.

— Асыет фэдэу шэн гъэ-тӀылыгъэ дахэ илӀэу, ыкӀуачӀэ шхъамысэу сымаджэхэм адэ-лажъэу, коллективэу зипащэри лӀэдэб хэлъэу зэрищӀэу фельд-шер гъотыгъуае, — еӀо Емыж Саньет.

— Ары мыхъугъэемэ, джы-

дэдэм мы чыплӀэм сышчышты-гъэп, — къыхегъэхъожыи Шэу-джэн Хъарыет. — Гъэрэклопагъэ чэщ горэм лъыдэкӀуае дэи сишӀи, Асыет къысфӀащӀагъ. лӀэ-зэгъу уцхэр къысишӀэфыхэу чэщ реным къыспэсыгъ. НахышӀуло сызэхъужымыи «къыорыкӀоштыр сымышӀлӀэу сырэхъатыщтӀэп», — ыӀуи, тфӀэкложыгъэп.

— Чэщ Ӏофыр АсыетӀэп ныла зезыхъанэу щытыр, ПэнэжыкӀ-къуае дэт «ӀэпылӀэгъу псынӀкӀэр» ары нахъ, — еӀо Саньет.

— Цыфхэр гузэжъуапӀэ зи-фэхэкӀэ, нахыбэрэм зыдэжэ-кӀохэрэр Асыет ары, — бзы-лъфыгъэхэм ащыщ горэм къа-хельхъэ.

Бэгъушъэ Асыет ищыӀэныгъэ гъогу мыпсынӀкӀэ сэ сышчыгъуаз. Мыекъуапэ дэт медицинэ учили-щым ифельдшерскэ отделение къыухыгъэу къутырэу Краснэм (Теуцожь район) Ӏоф шишӀэнэу Барцо Хъалимэ ыпхъу Асыет 1968-рэ илъэсым агъэкӀуагъ. А илъэс дэдэм Аскъэлае дэт фельдшер-мамыку лӀэзӀлӀэм па-щэ фашыгъ. Джащ къыщегъэ-жъагъэу Асыет илофшӀэн щытхъу хэлъэу егъэцӀкӀэ.

Медицинэр Асыет иклас, ишӀэ-ныгъэхэм ахигъэхъоным дэ-шхъахырэп, илофшӀэнкӀэ анахъ ыналэ зытыригъэтырэр псауны-гъэр къэухъумэгъэным епхыгъэ пэшлорыгъэш Ӏофтхъабзэхэр цыфхэм адызехъэгъэныр ары. Ар лӀэшхъэтет лӀэпӀас, зипӀэщ лӀэзӀлӀэм зэгурыӀоныгъэ чӀэлъ, илофшӀэгъухэр лӀэдэб хэлъэу зэ-рещэх, захиӀэтыкӀырэп, ищы-кӀагъэмэ, упчӀэжъэгъу ешӀых, ящытхъу еӀуатэ. Асыет гушӀыӀэ-рыеп, ау ипсалъэ мэхъанэ гъэ-нэфагъэ хэлъ, гушӀубзыу, сэмэр-къэуми зыщидзыерэп. ИлофшӀэн фыщытыкӀэу фырилӀэм хабзэми уасэ къыфишӀыгъ. Теуцожь рай-он администрацием ищытхъу тхылхэр илъэс зэфэшхъафхэм къыфагъэшшошагъэх 1983-рэ илъэсым цӀэ лӀаплӀэу «Урысыем псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ иотличник» зыфиӀорэр къыра-тыгъ, ӀофшӀэным иветеран, Теу-цожь районым ицыф гъэшӀуагъ.

Мыпшъыжъэу Бэгъушъэ Асы-ет ипшъэрылхэр непэ зэрэзэ-рихъэхэрэм фэдэу тапӀкӀи зэри-хъэшхуэхэу, псауныгъэ илӀэу, шу-шӀаӀоу илъэсыбэрэ къытхэты-нэу, исабий унагъо гу щифэнэу Тхъэм тыфелъэу.

ЕМЫЖ Мусльимэт.

Аскъэлай.
Сурэтхэм арытхэр: **Бэгъушъэ Асыет; Асыет** (джабгъумкӀэ щыт) **илофшӀэгъухэм ахэт.**

ЗЕКӀОНЫР

Адыгеир къыхахыщта?

«Travel.ru» зыфиӀорэ зекӀон зэнэкӀокъур илъэс къэс тикъэралыгъо щызэхатӀэ. Ащ илъэныкӀохэм ащыщӀэу «КӀымэфэ лъэхъаным зышчыгъэпсэфынкӀэ нахъ чыплӀэ дэгъур» зыфиӀорэмкӀэ къыхахыгъэ апэ-рэ чыплитфым Адыгеири ахэфагъ. Ащ нэмыкӀэу къыхагъэщыгъэхэм ащыщых Камчаткэ, Карелиер, Мурманскэ хэкур, Великий Устюг.

Адыгэ Республикэм зекӀо-нымкӀэ ыкӀи зыгъэпсэфыплӀэ-хэмкӀэ и Комитет къызэрэхы-гъэщырэмкӀэ, Адыгеим икӀу-шхъэхэхэм кӀымафэрэ жьыр ащыкӀабз, осыри джащ фэд. Защыбгъэпсэфы пшӀоигъомэ, амал ыкӀи шыкӀэ зэфэшхъаф-хэр мыщ щыбгъотыштых, уах-тэр гъэшӀэгъонэу щыбгъэклон-плӀэкӀышты. Ар къызыгурылогъэ цыфхэм илъэс къэс республи-кэм зыгъэпсэфӀако къаӀохэрэр ахэтых.

Адыгеим изыгъэпсэфыплӀэхэр зыфэдэхэм цыфхэр щигъэгъо-зэнхэм пае Урысые Федера-цием щызэхатӀэхэрэ ыкӀи ду-нэе къэгъэлъэгъонхэу зекӀо-ным фэгъэхыгъэхэм Коми-тетыр ахэлажъэ. Ыгъэхъазы-рырэ стендхэм чыплӀэ дахэ-

хэмрэ тарихым исаугъэтхэмрэ анэмыкӀэу уипсауныгъэ зыпкъ зыщыбгъэуцожыын чыплӀэхэр зэрэтиӀэхэм фэгъэхыгъэ къэ-бархэри къызэхатӀэхэрэм ара-гъашӀэ.

Адыгэ Республикэм зекӀо-нымкӀэ ыкӀи зыгъэпсэфыплӀэ-хэмкӀэ и Комитети, туропера-торхэу Адыгеим Ӏоф щызышӀэ-хэрэри джыри гъэтхэпэм Ду-нэе къэгъэлъэгъонэу «Путе-шества и туризм» зыфиӀорэм хэлэжъэщтых. ЗэнэкӀокъоу «Travel.ru» зыфиӀорэм иапэрэ уцугъокӀэ зэфэхысыжъэу ашыгъэхэри мыщ къыщагъэ-нэфэщтых. КӀымэфэ зыгъэпсэ-фыным нахъ тегъэпсыхагъэу къыхахыгъэ шӀоӀырым шу-хъафтынхэр фашыштых.

(Тикорр.).

Уналэ зытемытыр етысэхы

Цыф лъэпкъ щылэпщтын илфыплэ шыгъушэу е ар игушысэ хэмытэу. Тэ, адыгэхэр арымэ, къуаджэр плэмэ тыкъэнэку-нэпсы. Сыда плэмэ тисабыиго лъэхъани, тиклэлэгъу-ныбжьыкыгъуи, гъунэгъу-лахыплэхэм ялэшлугъи, ны-тыхэм ыкли (зылагэхэм) ныжъ-тыжхэм ягуклэгъу мыухыжыи, къытэшлэки-гъэгъэ пстэу — клэлэцлыкылыгыплэ, къоджэ еджаплэ, тиклэлэгъэджагэхэм гур сыдигъуи зыфащэжы. Уицлыкыгъом пшыгъэ гъомылапхэхэм ядэгъугъи, илээсым иохтэ зэфэшъхьафхэм чылэм идэхэгъэ мыухыжыгъи сурэт лэбгъу пчъагъэу ухэтми пшъхьэклэ къыпфэнэх. Гъэсэклэ-егъэдэжэклэ шалхэхэр плоньш, шхэным нэсыжхэу, пшысэжхэу къыотэкъокыгъэх.

Къуаджэр ищылэклэ къалэм зэрэклэмыхэрэм, ар ащ нагъэ-сыными хэти зэрэдэмыгулэрэм гу лъытэгъуеп. Шыпкъэ, къоджэ еджаплэм сычлэсыгъэ «къуаджэмрэ къалэмрэ зэфэдэу, зэхэмышыкынкхэу дгъэпсышт» зыфилорэ лозунгым тыналэ зытырытагъадзэм.

Къуаджэр — чылопсым илахь

уцыклэ агъэпшэрыхэр алыгъых, мээитл-щыклэ унэ фэбаплэхэу (инкубатор пльышхохэу) ялэхэм ахэр къащэху, етланэ аукъэ-бзыхэш, бэдзэрхэм е щэфаклохэм яунэхэм зэбгырашх. Ау уцыр тэрэзэу зымыхъоу, дунэе хабзэм нэмыклэу пхьурэ чэт-тхьачэтхэр ыпэрэхэм афэдэнхэр хэгъэкли, благъэуи якыла-лэхэрэп. Непэ чылэдэсхэм янахыбэр рэгъушхох ячагуи, нэмыкли зэрэасфалыт заклэм. Адэ мыжбэр хьуплэ хьуна? Джары порошокклэ чэтхэр зыкла-хьухэрэп, лэшлугъуи аклэлэп анахь пшэрыхэкло дэгъум ышыгъэхэкли, зылапсэ клэ-зырэр джауштэу мэклоды.

Чэмхэри лъэшэу нахыбэм къахылыгъы хьузэ, ныси, клэли зыфаехэ щымылэу (къин арэмылэгъуи), нэжъ-лужхэм ямыгопахэу, былым зыцлэр — чэми, шкли, мэли, нэмыкли агъэ-клодыгъ. Джы анахь чылэшхоклэ алытэу унэгъо 500 — 1000 зыдэсыми ябылымэу хьуплэм къыдафьрэр шхьэ 20 — 30-м нахыбэжхэп. Ау зырызхэм шхьэлыгъыжыкыклэ амалэу чэм зытлугъи нахыбэ агъашхэ. Ягъэц тхьур, къое цынар,

Адэ сыда шлэгъэн фаер тикъуаджэхэр тинэрылэгъоу мыклодыжыпэнхэм пае? Джырэрэпшлэу мы уахьтэм къыгъэуцурэ гумэклигъом хэклиплэ фэмыготымэ, район администрацияе пашы, къоджэ койхэм афэгъэзагъэхэ, ежъ чылэдэси — етланэ лэнтэгъум, благъэми, ецэкъэжыгъуае хьушт.

зэщымыгъэкъуагъ: жьыр къабзэ, псыр шхьуантлэ, хэтэрыкы-хэр, пхъэшхьэ-мышьхьэхэр щы-хьох, губгъохэр лэжыгъэ зэфэшъхьафхэмклэ баих, шьоф къэгъагъэхэм нэр плэпахы. Унагъо пэпчэ ишагу былымшъхьэ пчъагъэр дэтэгъ сэ сицлыкыгъом, чэмы, мэлы зыфэллоштхэм анэмыклэу, чэт-тхьачэтхэр 50 — 100-хэу ахьуштыгъэх. Ары, колхозникхэм хабзэм лэжэпклэшхо къаритыштыгъэп, ау хэти ичаныгъэ-гулэлагъэ елвы-тыгъэу, шхьэлыгъыжыкыклэ илагъ. Непэ унэгъуабэмэ яшагу зы чэм быу макъи, зы чэт лъакуи е чэткъуртэ бын зэклэсыби ащыллэгъужыштэп. Нахыбэм

гъугъэр зыфэллоштхэр хашы-кыкы, лъащызэ, тучан е къэлэ бэдзэрхэм ашащэ. Адырэ фэ-мыягъэхэри, алу гъопцагъэу, ясомэ такъыри къыхыжъ щымылэу щысых. Тхьаурыхэр рашхэ, ащ нахь пасэу егупшы-сэнхэ фэягъэх, уныбжьыклэ зэпытышт ашлэшлугъ, ау гъашлэр боу псынклэу мачъэ. Сыдми, къалэм шхын зыщашэрэ тучан пчъагъэу дэтым фэдэна чылэр, нахь къэпщэфын фэдэ зы-тель гупчэ тучанми хьалыгъуи, щэхэклихэри нэрэ-лэрэм щызэ-рапхьох. Анахь къин зылэгъу-хэрэр нэжъ-лужъ шхьэзагъо-хэр арых. Ау тапэклэ нахыж-хэм гъунэ зэралъафштыгъэм

фэдэу джы къуаджэхэми ахэр зышлэлофышхо адэсыжэп. Тхьа-мэтацлэр зилэхэр хэбзэ лэф-хэм къапэллоштхэрэп, ллакъу, тэмашъхь зыфэллоштхэри хьэтэ-шхоу къэзэрэгъэгъунэжышху-хэрэп.

Къуаджэм дэс ныбжьыкылэхэр арыхэмэ, илээси 10 — 12-м къыщэгъэжыгъэу фэныкыончъэу гъэпсыгъэх — ащыгъым рэ-утых, яклэлэгъаджэхэр яплэ-клэлыкы. Джарэу зэцафэпыкыкы, шьом рагъэлыкы. Ау ащ елвы-

Къуаджэр — чылопсым илахь зэщымыгъэкъуагъ: жьыр къабзэ, псыр шхьуантлэ, хэтэрыкыхэр, пхъэшхьэ-мышьхьэхэр щыхьох, губгъохэр лэпхъэшхьэ-мышъхьэхэр щыхьох, шьоф къэгъагъэ-хэм нэр плэпахы. Унагъо пэпчэ ишагу былымшъхьэ пчъагъэр дэтэгъ сэ сицлыкыгъом, чэмы, мэлы зыфэллоштхэм анэмыклэу, чэт-тхьачэтхэр 50 — 100-хэу ахьуштыгъэх.

тыгъэу, гъэшлэгъонышхоу еджэу ахэтыр маклэ. Нахь чъэпхы-гъэхэр, я 9 — 11-рэ клас-схэм арысхэр, хьасклэ-масклох, зэплъырэ филмхэм щысэ аты-рахы. Зыныбашъо къэмыл-гъорэр — кыгъэ. Ау зы чыи-кылыгъыгъоклэ зэклэ ашлэрэп кызырэллоштхэр ыкли ежъ-ежы-рэу уз кызырэллоштхэр ашлэрэп. Тыдэ плээхэра ны-тыхэр, ныжъ-тыжхэр? Адыгэ лъэпкъ напэр, гъэпсыклэ-шыкы-кыкы сыда зыкларэгъэутэрэр? Шьуцэ алыгъух. Ау лъэшэу зэргъау-хэрэр, агу еутэклин цыпэ зэ-харамыгъэхэу, зэрэфэе заклэ-хэу зэрагъэклихэрэм рыпшынэ-жыштых. Джырэ клэлэеджа-клохэм, анахьэу пшъашъэхэм, зэхэмыгъэлыхьагъэу, лэбжъа-нэр кыхьэу пымыгъэлыкыгъэу ахэтыр зырыз. Лофы зыцлэр яклэсэп. Мэгъуажъох чылэм ашъхьэ дахынэу. Етлани джы фэдэу еджагъи, емыджагъи, зыфэе диплом зэригъэгъотын (узыфаер пшэфштытба ахьцэ уилэмэ) амал бэлэрэгъыгъэ сыдигъуа зыщылэгъэр? Клэлэ-егъэджэ, врач сэнэхьатхэмклэ дипломхэри зэрагъэгъотых — арыба цыфхэм япсауныгъэ къызкылыхэрэп, егъэджэнри, лэзэн лофри къызкылылэпхэрэп.

Ныбжьыкылэхэр зэ къуаджэм ашъхьэ дахымэ нахыбэ фа-ехэп, сыд ишыкылэми, яунэ, ячылэ дэрэмысыхы езэгъыштых. Ащ кыхьэклэу непэ чылэм щы-псэухэрэм янахыбэр пенсио-

нерхэр арых. Лофшлэн гъэшлэ-гъони адэлэп: зы клэлэцлыкылыгыплэ, зы еджаплэ, зы клуб адэтыр. Нэбгыри 10 — 20 зэ-клэмкли ахэм лоф ащызышлэрэр. Адрэхэр сыдэуштэу щылэштхэ? Ар хэти ежъ илоф мы тызы-хэт уахьтэм. Шьилэгъэп кол-хози, совхози, заводи, нэмыкли. Хэти ащ кыхьэклэу мэллэтирэо фэдэ зешы. Ау ор-орэу улэ-жъэныр аукодыеп, етлани ащ фэдэ кыхьэу бгъэпсыныр. Ащ фэдэ лэжъаклэм мылкъуи, лоф-шлэклэ амал тэрэххэри, щэлагъи, къидзэн-хьисап икыуи ящыклагъ. Лушхэр лъэкылатэх, чылэм дэсыр нахь маклэ илээс къэс мэхъу.

Илээс 20 — 30-клэ узэклэ-

лэбжъэмэ, урамышхо дахэу, унэ-гъобэ гупсэфыр зыщызэллоу-сы-гъэм джы яостыгъэхэр блэжы-хэрэп. Арысыжъэп ахэм цыф. Кыданэгъэгъэ нахыжхэр щы-лэжхэп, акъо-апхьухэри къы-зэплэжыкыжыгъэхэп. Тикъуа-джэу Мамхыгъэ, гухэклими, хэ-плэ-унэ бгъэнэжыгъэу дэтым ипчъагъэ 50 фэдиз хьушт, на-хымыбэмэ, джащ фэдэ Шэу-джэн районым нэмыклэу къуа-джэу итхэми, нэмыклэхэми мы гумэклир ащэчы. Адэ сыда шлэ-гъэн фаер тикъуаджэхэр ти-нэрылэгъоу мыклодыжыпэн-хэм пае? Джырэрэпшлэу мы уахьтэм къыгъэуцурэ гумэкли-гъом хэклиплэ фэмыготымэ, район администрацияе пашы, къоджэ койхэм афэгъэзагъэхэ, ежъ чылэдэси — етланэ лэ-нтэгъум, благъэми, ецэкъэжы-гъуае хьушт. Къуаджэм щы-лэжъэшт ныбжьыкылэм зэтыгъо ахьцэ еотыклэ кыкылы щылэп, сэ сишлэшлэклэ, ежъ къоджэ псэуплэ пэпчэ ищылэклэ-псэуклэ нахышлэу шыгъэныр ары мы лофыр зыфэлложыхэрэп. Урам-хэр гъэцэклэжыгъэхэу, унэхэр хьазырэу дэтхэу, лофшлэплэ зэфэшъхьафхэр, мэээ лэжъэпклэ дэгъу къащыбгъэхьэнэу, ялэхэ зыхьуклэ, мыхэм ащышхэри, нэмыклэхэри уялэуужыын имы-щыклагъэу къэзэрэфыштых. Джащыгъум узыхэдэшт лофы-шлэхэри щылэштых.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

жыгъагъ. Ащ щызэригъэгъо-тырэ сэнэхьатыр илэубытыплэу мэшлокум проводникэу лоф щы-шлэнэу лухьэгъагъ.

Дэгъоу, ыгу етыгъэу зэрэла-жъэрэм пае Борис илофшлэ-гъухэр фэрэзэщтыгъэх. Гулытэ зыхэлъ клэлэ ныбжьыкылэм на-хыжхэм лъытэныгъэ зэрафэ-пшын фаер щыгъушэу къы-хэклигъэп.

Ныбджэгъуэ илагъ ыкли гузэ-жъогъу чыплэ ифэхэрэм ама-лэу илэмклэ аделэштыгъ. Гъогъу клакоу щылэныгъэм къышкы-гъэм кыкылоцлэ цыфыбэмэ апэ-благъэ хьушгъ. Пшыдатэкъо Бо-рис машинэ зэутэклим ыпкъ кыкылыклэ идунай ыхьожыгъ. Непэ ар тхэмытыжъ нахь мы-шэми, зышлэщтыгъэхэм гуфэ-бэныгъэу фашыгъэр ащыгъу-пшэжыштытэп.

**Илахылыхэр,
иныбджэгъухэр.**

Игъашлэ клако хьушгъэ

Пшыдатэкъо Борис Байзэт ыкыор 1986-рэ илээсым шэ-клогъум и 14-м къуаджэу Дже-джэхаблэ къышхьушгъ. 2004-рэ илээсым чылэм дэт еджа-плэр къыушхыгъ. Ащ щеджэфэ лофтхьабзэу щызэхашхэрэм чанэу ахэлажъэщтыгъ. Спортыр шлэу зылэгъурэ Борис сам-бэмклэ бэрэ илэгъухэм къахэ-щыгъ, хагъэунафыкырэ чыплэ-хэмрэ щытхьу тхыпхэмрэ къы-хыгъэх. Гъэмэфэ зыгъэпсэ-фыгъо уахьтэр къызысыклэ, зы чыплэ исыныр икласагъэп. Ащ ишыхьат «Анахь жьонэкло дэгъу» зыфилорэ зэнэкъокум-клэ апэрэ чыплэр районым къы-зэрэщыжыгъэр.

Гурыт еджаплэр къызеухым, Борис Адыгэ къэралыгъо уни-

верситетым хэт колледжым щеджагъ, нэужым АКЪУ-м физкультурэмрэ спортымрэклэ и Институт заочнэу члэхьа-жыгъ.

Игушылэ кыгъэшъыпкъэжыгъ

«Шлэу зышлэрэм шлэу фыщылэ» ело адыгэ гушылэжыым. УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Нэтхьо Разыет Хьа-медэ ыпхьум мы гушылэжыым елхы-гъэу игугъу къэсшы сшлоигъу. Къэплон хьумэ, мы депута-тым ышлэрэр бэ-дэд: цыфхэм ало-клэ, амалэу илэмклэ лэпылэгъу афэхьу. лэнэтлэшхоу илэ за-къор арэп цыфыр зыклагъэлъаплэрэр. Уасэ фызыгъэшлы-рэр ащ илофшлэклэ, къэзыуцухьэрэ цыфхэм фыщыты-клэу афырилэхэри къыдалытэх. Зи умышлэу уахьтэу къыуатыгъэр бгъэ-клон плэзэклишт, плуагъэу умышлэ-жыгъэми уеутэкли-жыштыт. Нэтхьо Ра-зыет ар еплонлэн плэзэклиштэп.

Мары сэ сичы-лэу Гъобэкъуае дэт фелъдшер-мамыку лэзаплэм щыклагъэ-хэр илэу сызеуа-плэм, сыжэ къыди-гъэклигъэп, цэхэм зэралэзэрэ пкыгъо лъа-плэр къытфаригъэшагъ. Ыпэклэ ащ фэдэу тилагъэр шэлхьаклэхэм адистэжы-штыгъэп. Джы ащ фэдэ шлухьафтынэу къытфилы-гъэм ишлуагъэклэ амыгъэ-узэу цэм елэзэнхэ алыкы.

Тэ тимызакъоу, къуаджэ пэпчэ щыклэгъабэ ил. Джы-ри зы щысэ къэсхьымэ сшлоигъу. Фелъдшер-ма-мыку лэзаплэу тикъуаджэ дэтым шхьаныгъупчэ хэ-лэп, унашхьэм къыклэ-шхы, хьакоу итыр жьы дэ-дэ зэрэхьушгъэм кыхьэклэу, къыгъэфэбэжырэп. «Ско-рэм» щылажъэхэрэр чэщы-рэ ащ члэсых, чыиэ щэ-лэх. Джащ фэдэх клубыри, клэлэцлыкылыгыплэри, му-зыкальнэ еджаплэри, мы-хэм мебель икыоу ачлэтэп. Чылэ клоцлэ гъогъумэ уары-клон плэзэклирэр. Электри-чествэм ыльэныкыоклэ мы-гъэ цыфмэ кынуэу алыэ-гъугъэр къэлэгъуае. Непэ къызнэсыгъэм электриче-ствэ рыкыланлэхэр зэпыт-хыгъэхэу къелэлэхых, пкъэухэр бэшагъэ зэблэп-хьунхэ зыфэягъэр.

Мы щыклагъэу тилэхэр къызыклэстхыхэрэр депу-татэу Нэтхьо Разыет тфи-гъэцэклэнхэу арэп, ащ къытфилэагъэмклэ шыкур тэло. Тызыфаер адрэ ти-депутатхэми тыкъызэха-хынэу ары. Сыда ахэм ашлэрэр?

Чылэм цыфэу дэсхэм, фелъдшер-мамыку лэзаплэм лоф щызышлэхэрэм ачлэклэ Нэтхьо Разыет Хьамедэ ыпхьум тхьауегъэпсэушхо етэло. Псауныгъэ илэу, ила-хылы гупсэхэм адатхэу, насыпышлэу, дэгъоу, шлоу щылэр игъогъунхэу, тапэ-кли цыфхэр ыгъэрэзэнхэ ыльэклинэу тыфэлъало.

СТИАШЪУ Вячеслав.
Гъобэкъуай.

КЪАТ Теүцожь.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Къольхъэ тын-ыхыным пэуцужыгъэнымкӀэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации илофшӀэн нахьышӀоу зэхэщэгъэным пае иофтхъэбзэ зауӀэу зэрахъащтхэм яхьылаӀагъ

Къольхъэ тын-ыхыным пэуцужыгъэнымкӀэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации илофшӀэн нахьышӀоу зэхэщэгъэным тегъэпсыхъагъэу **унашӀо сэшы:**

1. Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации къэралыгъо къулыкӀумкӀэ ыкӀи кадрэ политикэмкӀэ и ГъэлорышӀаплӀэ нэмыкӀыцӀэ фэусыжыгъэну — Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации къэралыгъо къулыкӀум, кадрэ политикэм ыкӀи къольхъэ тын-ыхыным пэуцужыгъэным ялофыгъохэмкӀэ и ГъэлорышӀаплӀэ еджэгъэну ыкӀи къольхъэ тын-ыхыным пэуцужыгъэнымкӀэ пшъэрылхъэр ащ фэгъэзэгъэнхъу.

2. Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Рес-

публикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации мы Указым иположениехэм адиштӀэу Адыгэ Республикэм ишӀапхъэ хэбзэ актхэм зэхъоклыныгъэ афӀшыгъэнымкӀэ предложениехэр къыхынхъу.

3. Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации иструктурнэ подразделениехэм яспискӀэу Адыгэ Республикэм и Президент 2007-рэ илъэсым шылэ мазэм и 31-м ышыгъэ УказӀу N 55-р зытетӀэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации игъэлсыкӀэ ехьылаӀагъ» зыфилорэмкӀэ агъэнэфагъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуӀогагъэхэр, 2007, N 1, 2, 3; 2008, N 2; 2009, N 4, 5; 2011, N 1, 6; 2012, N 3, 12) зэхъоклыныгъэ фӀшыгъэну, сатырӀэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ

Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации къэралыгъо къулыкӀумкӀэ ыкӀи кадрэ политикэмкӀэ и ГъэлорышӀаплӀэ зыфилорэр сатырӀэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации къэралыгъо къулыкӀум, кадрэ политикэм ыкӀи къольхъэ тын-ыхыным пэуцужыгъэным ялофыгъохэмкӀэ и ГъэлорышӀаплӀэ зыфилорэмкӀэ зӀблӀхъуӀгъэну. 4. ЗыкӀэтхъэрэ мафӀэм щегъэжыагъэу мы Указым кӀуачӀэ иӀэ мӀхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНӀЭ Аслъан**

къ. МыекъуапӀэ,
мӀзэам и 19,
2014-рэ илъэс
N 18

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «Муниципальнэ къулыкӀур Адыгэ Республикэм зэрэщызэхэщэгъэм ехьылаӀагъ» зыфилорэм ия 10-рэ статья зэхъоклыныгъэ фӀшыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым мӀзэам и 12-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «Муниципальнэ къулыкӀур Адыгэ Республикэм зэрэщызэхэщэгъэм ехьылаӀагъ» зыфилорэм ия 10-рэ статья зэхъоклыныгъэ фӀшыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу 2008-рэ илъэсым мӀзэам и 8-м аштагъӀу N 166-р зытетӀэу «Муниципальнэ къулыкӀур Адыгэ Республикэм зэрэщызэхэщэгъэм ехьылаӀагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуӀогагъэхэр, 2008,

N 4; 2009, N 4; 2010, N 2; 2012, N 7; 2013, N 7, 8) ия 10-рэ статья зэхъоклыныгъэ фӀшыгъэну, ар мыщ тетӀэу икӀэрыкӀэу къэтыжыгъэну:

«Я 10-рэ статья. Муниципальнэ къулыкӀушӀэм иправовой положение

Муниципальнэ къулыкӀушӀэм фитыныгъэ, пшъэрылхъэу иӀэхэр, муниципальнэ къулыкӀумкӀэ шапхъэхэр, муниципальнэ къулыкӀум кышыхъуэрэ зэмызэгъыныгъэхэр зэрэдагъэзыжырэ шыкӀлӀер Федеральнэ законым щыгъэнэфагъэх.».

Я 2-рэ статья. Мы Законым кӀуачӀэ иӀэ зыхъурӀэр

ОфициальнӀу кызыхаутырӀэ мафӀэм щегъэжыагъэу мы Законым кӀуачӀэ иӀэ мӀхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНӀЭ Аслъан**

къ. МыекъуапӀэ,
мӀзэам и 18,
2014-рэ илъэс
N 270

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «Муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилӀэ «МыекъопӀэ районым» муниципальнэ районым истатус фэгъэшӀошӀэгъэным, ащ хэхъэрэ муниципальнэ образованиехэр зэхэщэгъэнхэм, псӀупӀэхэм ястатус ахэм афӀгъэшӀошӀэгъэным ыкӀи ягъунапкӀэхэр гъэнӀфэгъэнхэм яхьылаӀагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фӀшыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым мӀзэам и 12-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «Муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилӀэ «МыекъопӀэ районым» муниципальнэ районым истатус фэгъэшӀошӀэгъэным, ащ хэхъэрэ муниципальнэ образованиехэр зэхэщэгъэнхэм, псӀупӀэхэм ястатус ахэм афӀгъэшӀошӀэгъэным ыкӀи ягъунапкӀэхэр гъэнӀфэгъэнхэм яхьылаӀагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фӀшыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу 2004-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 30-м аштагъӀу N 283-р зытетӀэу «Муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилӀэ «МыекъопӀэ районым» муниципальнэ районым истатус фэгъэшӀо-

шӀэгъэным, ащ хэхъэрэ муниципальнэ образованиехэр зэхэщэгъэнхэм, псӀупӀэхэм ястатус ахэм афӀгъэшӀошӀэгъэным ыкӀи ягъунапкӀэхэр гъэнӀфэгъэнхэм яхьылаӀагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуӀогагъэхэр, 2004, N 12; 2005, N 6, 12; 2006, N 12; 2008, N 8; 2010, N 12; 2011, N 8; 2012, N 6, 12) мыщ фӀдӀэ зэхъоклыныгъэхэр фӀшыгъэнхъу:

1) гуадзӀу N 7-р мы Законым игуадзӀэ диштӀэу икӀэрыкӀэу къэтыжыгъэну;

2) гуадзӀу N 9-м я 31-рэ пунктӀу хэгъэхъогъэну ыкӀи ар мыщ тетӀэу къэтыгъэну:

«31. ПоселкӀу Никель.».

Я 2-рэ статья. Мы Законым кӀуачӀэ иӀэ зыхъурӀэр

ОфициальнӀу кызыхаутырӀэ мафӀэм щегъэжыагъэу мы Законым кӀуачӀэ иӀэ мӀхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНӀЭ Аслъан**

къ. МыекъуапӀэ,
мӀзэам и 18,
2014-рэ илъэс
N 274

*Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу 2014-рэ илъэсым мӀзэам и 18-м аштагъӀу
N 274-р зытетым игуадз*

*«Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу 2004-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 30-м аштагъӀу
N 283-р зытетым игуадзӀу N 7-р*

**МыекъопӀэ
районымкӀэ
Дахъо къоджӀэ
псӀупӀэм
игъунапкӀэхэм
якартӀэ-схем**

ГъунапкӀэхэм якъэтхыхъан:

И-м кыщегъэжыагъэу К-м нӀс — МыекъопӀэ районымкӀэ КаменномоетскӀэ къоджӀэ псӀупӀэм ичӀыгъу.

К-м кыщегъэжыагъэу М-м нӀс — Краснодар краймкӀэ Мостовской районым ичӀыгъу.

М-м кыщегъэжыагъэу М₁-м нӀс — Краснодар краймкӀэ муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилӀэ «Къэлэ-зыгъэлсӀыпӀэу ШъачӀэ» ичӀыгъу.

М₁-м кыщегъэжыагъэу И-м нӀс — Краснодар краймкӀэ АпшеронскӀэ районым ичӀыгъу.».

Адыгэ Республикэм и Закон

**2014 — 2015-рэ илъэсхэм
Адыгэ Республикэм
икъэралыгъо мылӀку приватизации
зӀрашышт программэм
ехьылаӀагъ**

*Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет — Хасэм
2014-рэ илъэсым мӀзэам и 12-м
ыштагъ*

А 1-рэ статья. 2014 — 2015-рэ илъэсхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылӀку приватизации зӀрашышт программэм иухэсын ехьылаӀагъ

2014 — 2015-рэ илъэсхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылӀку приватизации зӀрашышт программӀу гуадзӀэм диштӀэу ухэсыгъэну.

Я 2-рэ статья. Мы Законым кӀуачӀэ иӀэ зыхъурӀэр

ОфициальнӀу кызыхаутырӀэ мафӀэм щегъэжыагъэу мы Законым кӀуачӀэ иӀэ мӀхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу
ТХЪАКӀУЩЫНӀЭ Аслъан**

къ. МыекъуапӀэ,
мӀзэам и 18, 2014-рэ илъэс
N 277

УРЫС-КАВКАЗ ЗАОР ЗАУХЫГЪЭР ИЛЬЭСИ 150-РЭ ЗЭРЭХЪУРЭМ ФЭГЪЭХЫГЪ

Къэгъэлъэгъоныр Истамбул къыщызэлъахышт

Урыс-Кавказ заор зауhyгъэр ильэси 150-рә зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ сурэт къэгъэлъэгъон гъэтхәпэм и 10-м Истамбул къыщызэлъахышт. Адыгэ Республикэм исурэтышхэм я Союз итхьаматэу Хъуажь Рэмзәнә зэхәхьэм хәлэжъэшт.

къыщыжъугъэлъэгъоштхэм.

— Пәтыюшә Феликс, Бырсыр Абдулахь, Къат Теуцожь, Умэрә Султән, Ләупәклә Нурбий ялофшлэгъэ 40 Тыркуем тәцх. Зәкләри Урыс-Кавказ заом къытегушыләх.

— Зыцлә къеплогъэ сурэтышхэм Хъуажь Рэмзәнә ахэт. Сурэтхэм гупшысә шъхьаләу ахәлыр къыталоба.

— Заом тхьамыклагъоу къытфихыгъэр сурэтхэм къыралотыкы. Ащ даклоу, лъәпкхэр зәпәблагъэ шыгъәнхэм, мамыр псәукләр гъәпытэгъәным сурэтышхэр дәлажъәх. Ныбжыкләхэр тарихым нахышлоу щыдгъэгъуазәхә тшлоигъу.

— Тыркуемрә Адыгеимрә язәпхыныгъэхэр искусствэм зәригъәпытэрэм сыда къеплоләштыр?

— Тиартистхэр, сурэтышхэр Тыркуем бәрә маклох. Урысыем инароднә сурэтышләу Къат Теуцожь исурэтхэм якъэгъэлъэгъон Тыркуем зыщызәхәцхэм, бысымхэр дэгъоу къыпәгъокыгъагъәх, Мыекъопә къәлә администрацием ипащәхэр ащ шыгъуазәх. Анкара и Чанкайскә район иадминистрации ипащәу Булент Танык рзәныгъәшхо зэрәфырәләр зәрытхәгъэ тхылъыр фысагъәхыжы. Къәклошт уахътәм тельытагъәу администрациехэм ләф зэрәзәдәшләштыр а тхыгъэм къыщәло.

— Шъуингухәлхэр къыжъудәхъунхәу шъуфәсәло.

— Тхьауегъәпсәу. Сурәтым итыр: Хъуажь Рэмзән.

— «Гъашләм ильәуж». Джары сурәтхэм якъэгъэлъэгъон зәреджагъәхэр, — къытилуагъ Хъуажь Рэмзәнә гъогу зыщытхьаным.

— Тыркуемрә Адыгеимрә анэмыкләу сурәтхэм якъэгъэлъэгъон хәлэжъэштхэр ошләхә?

— Абхъазыр, Къәбәртәе-Бәлкъарыр, Къәрәщәе-Щәрджәсыр Тыркуем рагъәбләгъагъәх. Зәо хыльпәр зыпәкләкыгъә лъәпкхэм яискусствәклә къалотәштыр мымакләу сәлпытә.

— Рэмзән, Тыркуем ащ фәдә ләфыгъо иншызәхәцәгъәным

хәтә кләщакло фәхъугъэр?

— Общественнә зәхәхьәхэм егъәжәпәхэр ашыгъәх. Хабзәм икыулыкыушләхэр ләпылэгъу къызәртфәхъхэрәм ишлуагъәклә тлофхэр дэгъоу лъыдгъәкләтагъәх. Адыгеим культурәмклә иминистрәу Къулә Мыхьамәт, АР-м лъәпкы ләфхәмклә, ләкыб къәралхәм ащыпсәурә тилъәпкыгъу-хәм адырәлә зәпхыныгъәхәмклә ыкыи къәбар жъугъәм иамалхәмклә и Комитет итхьаматәу Шъхьәлхәо Аскәр зәхәцән ләфыгъохәмклә яшлуагъә къытагъәкы, тхьаегъәпсәух.

— Гъәзәтеджәхэр къыкләупчләх сурәтхәу Тыркуем

ДЗЮДОР. КЪЫБЛӘ ШЪОЛЪЫРЫМ ИЗЭНӘКЪОКЪУ

Тюмень клоштхэр тәшләх

Урысыем и Къыблә шъолъыр дзюдомклә изәнәкъокъу Адыгэ къэралыгъо университетым гъэтхәпэм и 1 — 2-м шыкылауагъ. Ильэс 23-м нәс зыныбжә кләлэхәмрә пшъашъәхәмрә теклоныгъәм фәбзәнагъәх. Апәрә ыкыи ятлонәрә чыпләхэр къәзы-хыгъәхэр Урысыем икылаух зәлукләгъу хәу мәлылфәгъу мазәм Тюмень шызәхәцәштыр ахәлэжъэштх.

Зәнәкъокъур рагъәжъәным ыпәклә Урысыем спортымклә имастер хъугъәхэм — Фыләпшә Шамил, Заяна Харцхаевам, Бат Аскәр афәгушлуагъәх. Зәхәщаклохәм ацләклә Клоә Хьазрәтрә Михаил Бабаевымрә гушылә фәбәхэр

спортсменхэм афәлуагъәх, мастер зэрәхъугъәхэр къәзыушыхьатырә тхылъхэр аратыжыгъәх.

Адыгэ Республикэм ыцләклә зәнәкъокъум хәлэжъәгъә кләлэхәм апәрә чыплитф къызәрахыгъэр гъәхьагъәклә афәтәлпәгъу. Купәу зыхәтхәм чемпион шытхъуцләр къащызыхыгъәхэр: Деләкхәрә Рустам, кг 60, Бат Аскәр, кг 73-рә, Тулпәрә Айдәмыр, кг 81-рә, Хьакурынә Хьазрәт, кг 100, Мәлыщә Ахьмәд, кг 100-м къәхъу. Ятлонәрә чыпләхэр къыдзыхыгъәхэр: Мерәм Андзәур, кг 60, Арман Галстян, кг 100. Ящәнәрә чыпләхэр зыфагъәшшоагъәхэр: Чәсәбий Абрек, кг 66-рә, Нартәкьо Артур, кг 81-рә, Чәтәо Заур, кг 73-рә.

Краснодар краим фәбзәнагъәхәу Къәләшхәо Заур, кг 60, апәрә чыпләр, Шъхьәлхәо Рустам, кг 100, ящәнәрә чыпләр къәзыхыгъәхәри къахәтәгъәшх.

Бат Аскәр купәу зыхәтыгъәм дэгъоу зэрәщыбзәнагъәм имыза-кьоу, зәлукләгъу хәу хьазырыныгъәу къащигъәлпәгъуагъәм тигъәгушлуагъ, тренерхэр ашлөгъәшләгъонәу лъыпләгъәх. Хьакурынә Хьазрәт, Тулпәрә Айдәмыр, Мерәм Андзәур, нәмыкләхәми уащытхъуныр яфәшлуах.

Пшъашъәхәм язәнәкъокъу, кләлэхәм афәдәу, купә 7-м шыкылауагъ. Заяна Харцхаевам, кг 70-рә, апәрә чыпләр къыдихыгъ. Сусана Димоксян, кг 63-рә, ятлонәрә хъугъә. Артынә Фатимә, кг 57-рә, Елена Ткаченко, кг 48-рә, ящәнәрә чыпләхэр къахыгъәх. Тренерхәу Бәджыдә Вячеслав,

Бәстә Сәлым, Беданәкьо Рэмзән, Акъушә Мыхьамод, Нәпсәу Бислән, Нәпсәу Байзәт, Тулпәрә Аскәрбий апәрә чыпләхэр къыдзыхыгъәхэр агъасәх.

Ильэс зәфәшхьафхәм тирес-публикә шытхъур къыфзыхыгъә спортсмен цәрылохәу Емыж Арамбий, Хьасанәкьо Мурат, Лъәцәр Хьазрәт, Абрам Агамирян, нәмыкләхәри алырәгъу хәу ащыбзәнагъәхәм яплыгъәх, ныбжыкләхәм гушыләгъу афәхъугъәх.

Сурәтхәм арытхәр: **шәмбәтым зәнәкъокъум шыбзәнагъәхәу хәгъәунафыкырә чыпләхэр къыдзыхыгъәхэр; алырәгъум шызәбзәных.**

ФУТБОЛ

Стадионым тысыплә нәклә ерәмы

Мыекъопә футбол клубәу «Зәкьош-ныгъәм» 2013 — 2014-рә ильэс ешләгъум пиубләжынымклә зы мазә къәнагъ. Мы мафәхәм ныбджәгъу зәлукләгъу хәу зәхәцәх.

— Футболисти 10-м нахыбә къедгъәбләгъагъ, — ело «Зәкьошныгъәм» итренер шъхьаләу Шыумәфә Рэмзән. — Ешләгъу хәм

апәрәхәм ащыщхәу ахәлэжъэштхәм якъы-хәхын тыпыл.

Бләкыгъә шәмбәтым «Зәкьошныгъәм» зигощи, упләклүн ешләгъу стадионәу «Юностым» шызәхыщагъ. Апәрә командә 4:0-у ятлонәрәм текылауагъ.

Ешләгъур зауhyм къәләпчәлутәу Кирилл Кондратьевым, Александр Волковым, Михаил Суршковым, Дәтхъужь Адам, Шыко Руслән, нәмыкләхәм гушыләгъу тафәхъугъ.

Футболистхәм зәгурылоныгъә ахәл, ауж къынәрә командәхәм «Зәкьошныгъэр» къахәкыжыным яшыпкә рахылыләшт.

— Стадион зәтегъәпсыхьагъә тикомандә зэрәфашырәм тегъәгушлә, футболыр зикласәхәу ешләгъу хәм яплы зышлоигъохәм тысыплә нәклә амыгъотыжъәу тиешләгъу хәм къякылоләнхәм тыкләхьопсы, — къытилуагъ нәгушлоу Михаил Суршковым.

Ащ иеплыкылхәм дырагъәштагъ тикомандә бәмышләу аштагъәхәу К. Кондратьевымрә А. Волковымрә.

Нәклубгъор зыгъәхьазыргъэр ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Зәхъыщагъэр ыкыи къыдзыхыгъәкырә:

Адыгэ Республикэм лъәпкы ләфхәмклә, ләкыб къәралхәм ащыпсәурә тилъәпкыгъу хәу адырәлә зәпхыныгъәхәмклә ыкыи къәбар жъугъәм иамалхәмклә и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскә, 236

Редакциер зыдәшыләр: 385000,

къ. Мыекъуапә, ур. Первомайскәр, 197.

Телефонхәр:

приемнәр: 52-16-79, редактор шъхьаләм иапәрә

гуадзәр: 52-49-44,

редактор гуадзәр-пшъәдәкыжы зы-хьырә секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зышаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хәутын ләфхәмклә, телерадиокъәтынхәмклә ыкыи зәлы-ләсыклә амалхәмклә и Министерствә и Темыр-Кавказ чыплә гъәлорышләнл, зәраушыхьатыгъә номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырә

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапә, ур. Пионерскәр, 268

Пчъагъэр 4000

Индексхәр 52161 52162

Зак. 582

Хәутыным узшыкылтхәнәу шыт уахътәр Сыхьатыр 18.00 Зыщыкылтхәгъәхә уахътәр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаләр

Дәрбә Тимур

Редактор шъхьаләм иапәрә гуадзәр

Мәшләкьо Саид

Пшъәдәкыжы зыхьырә секретарыр

Нәпшләкыу Заур